

แผนงานวิจัย   วิจัยและพัฒนากลุ่มพืชสมุนไพร

โครงการวิจัย 103   ศึกษาการผลิตปญจชันที่มีคุณภาพ

กิจกรรม 3   วิจัยและพัฒนาด้านกรรมวิธีการผลิตวัตถุดิบปญจชันที่มีคุณภาพ

กิจกรรมย่อย 3   วิจัยและพัฒนาด้านกรรมวิธีการผลิตวัตถุดิบปญจชันที่มีคุณภาพ

ชื่อการทดลอง (ภาษาไทย)   ศึกษารูปแบบการเก็บเกี่ยวที่เหมาะสมในการผลิตปญจชัน

ชื่อการทดลอง (ภาษาอังกฤษ)   The Optimum Harvest Method of *Gynostemma pentaphyllum*.

คณะผู้ดำเนินงาน

ศศิธร   วรปติรังสี^{1/}   วีระ   วรปติรังสี^{1/}

แสงมณี   ชิงคอง^{2/}

บทคัดย่อ

ดำเนินการตั้งแต่ตุลาคม 2550 ถึงกันยายน 2552 ที่ศูนย์วิจัยพืชสวนเชียงราย วางแผนการทดลองแบบ Randomize Complete Block Design 7 ซ้ำ 2 กรรมวิธี คือเก็บเกี่ยวแบบตัดชิดโคนต้น และเก็บเกี่ยวแบบตัดยอด ผลการทดลองพบว่า กรรมวิธีการเก็บเกี่ยวแบบตัดชิดโคนต้น (ความสูง 30 ซม.จากพื้นดิน เก็บเกี่ยวจำนวน 2 ครั้ง คือ 4 เดือนหลังปลูกและ 3 เดือนหลังตัดครั้งที่ 1) ให้ผลผลิตสดรวม 811.7 กก./ไร่ สูงกว่าการเก็บเกี่ยวแบบตัดยอด (ความยาว 10 ซม.จากยอด เก็บครั้งที่ 1 อายุ 4 เดือนหลังปลูก หลังจากนั้นเก็บทุก 1 เดือน รวม 8 ครั้ง) ผลผลิตสดรวม 83 กก./ไร่ น้ำหนักหลังอบแห้ง 168.5 และ 11.8 กก./ไร่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ ($p < 0.01$) ปริมาณฟีนอลทั้งหมดในต้นปญจชันเมื่อเก็บเกี่ยวแบบตัดชิดโคนต้นมีค่า 10.76% สูงกว่าการเก็บแบบตัดยอด 10.42% ปริมาณความชื้นหลังอบแห้งไม่แตกต่างกันระหว่างกรรมวิธีการเก็บเกี่ยวทั้ง 2 วิธี เท่ากับ 7.79 และ 7.62% เมื่อเก็บเกี่ยวแบบตัดชิดโคนต้น และเก็บเกี่ยวแบบตัดยอด แต่เมื่อนำไปบดบรรจุซองเก็บรักษาที่อุณหภูมิห้องเป็นเวลานาน 6 เดือนพบว่า การเก็บเกี่ยวแบบตัดยอดมีความชื้นสูงกว่าการเก็บเกี่ยวแบบตัดชิดโคนต้น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติคือมีค่า 10.58 และ 8.48% ตามลำดับ